

[Aksel Larsen.]

amerikanske Thulebase totalt havde ødelagt deres jagtmuligheder dér, hvor de boede. Der var simpelthen ingen anden udvej. Jeg må samtidig have lov til at spørge, om det ærede medlem hr. A. Lyngge ikke har fremsat de udtalelser, som er offentliggjort i et københavnsk blad — jeg tror, det var „Ekstra-bladet“ — om, at de amerikanske baser i Grønland faktisk indskrænker fangstmulighederne dér. Det er imidlertid ikke det, der er det væsentlige. Det væsentlige er, at nu fortæller man, at Grønland er gået over fra kolonistatus til status som dansk amt, at det er en del af det danske rige. Så er de forudsætninger, hvorunder man har indrømmet amerikanerne baser i Grønland, bortfaldet, og derfor har jeg spurgt statsministeren, hvilken stilling han nu har til de grønlandske baser. Der foreligger ikke nogen formel begrundelse for deres opretholdelse. Statsministeren har erklæret, at vi bør sige nej til amerikanske baser i Danmark. Grønland er ikke mere en koloni, men en del af Danmark, og jeg vil meget gerne have at vide, hvad statsministeren så har at sige herom.

Jeg har derpå et par bemærkninger til den højtærede forsvarsminister, men dem må jeg af naturlige grunde gøre meget korte. De drejer sig om tjenestetiden. Det er en kendsgerning, at socialdemokratiet i hele sin sommeragitation og navnlig i hele sin valgagitation vendte sig meget stærkt mod den tidligere forsvarsministers iværksættelse af 18 måneders tjenestetid for praktisk talt alle soldater, og det er en kendsgerning, at mange socialdemokratiske folketingskandidater på vælgermøderne lovede, at de skulle sørge for, at vi fik 12 måneders tjenestetid igen. Det gælder f. eks. det ærede medlem hr. Brodthagen, som jeg henstiller til at benytte sig af lejligheden til at understøtte mine synspunkter.

Nu får vi her en redegørelse for de undersøgelser, forsvarsministeren har ladet foretage, og de er ærlig talt ikke særlig omfattende. Man har spurgt en kreds af de militære chefer. En del af dem har sagt nej, en del af dem har sagt ja til opretholdelse af den 18 måneders tjenestetid i fuldt omfang, men det er jo typisk, at de militære chefer, hvis udsagn har været afgørende for forsvarsministeren, er dem, der tidligere har

været med til at træffe beslutningen, og som jo ikke kan forventes at ville desavouere sig selv, navnlig ikke når de befinder sig i Washington, hvor de går omkring i den amerikanske uniform. Forsvarsministeren har derimod ikke udstrakt sin undersøgelse så langt, at han spurgte soldaterne. Da jeg påpegede dette i min tale forleden, var der adskillige ærede medlemmer, også på de socialdemokratiske bænke, som trak temmelig højlydt på smilebåndet. De syntes, det var ganske latterligt at spørge soldaterne. Jeg synes ikke, det var så latterligt. Jeg er noget forbavset over, at de, der råber op om deres samfundsmæssige synspunkter og sætter mennesket i centrum, ikke mener, at man skulle have spurgt soldaterne. Mit indtryk af ministerens redegørelse her er unægtelig, at de forsvarlige forudsætninger for gennemførelse af beslutningen om 18 måneders tjenestetid mangler, og jeg tillader mig derfor at stille følgende forslag til motiveret dagsorden:

„Folketinget udtaler, at den af forsvarsministeren givne redegørelse begrundet den opfattelse, at det vil være urimeligt og uforsvarligt at iværksætte 18 måneders tjenestetid i det planlagte omfang, og opfordrer regeringen til at underkaste spørgsmålet fornyet overvejelse.

Tinget går dermed over til næste sag på dagsordenen.“

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om overgang til næste sag på dagsordenen: (se ovenfor).

Det fremsatte forslag indgår nu i forhandlingen.

Statsministeren (Hans Hedtoft): Jeg betragter det som en selvfølge, at denne dagsorden må forkastes.

Viggo Starcke: Jeg vil gerne begynde med at bringe en tak til den højtærede finansminister for hans svar på mit spørgsmål om, hvorvidt han kunne tænke sig at fremskynde grundskyldskommissionens arbejde ved at frigøre de embedsmænd, der skal afslutte betænkningen. Jeg takker for det imødekommende svar.

Den højtærede forsvarsminister sagde nogle ord om retsforbundets forslag til be-